

Za resnično zaščito Krasa

V italijanskih kulturnih in tudi političnih kro-
gih opažamo v zadnjem času vedno večje zana-
manje za Kras. Spomnimo se ob tej priložnosti na
študije naravoslovcev prof. Mezzene in prof. Poldi-
nija, na zares čedno publikacijo dr. Pagninijeve o
kraški hiši, na predavanja in publikacije prof.
Montesija z urbanističnega inštituta tržaške univer-
ze, na posebne razstave fotografij, posvečene kra-
škimi motivom in Krasu na splošno, na zakonski
predlog poslanca Belcija o ustanovitvi rezervatov na
Krasu in na številne druge pobude.

Vemo nadalje, da je bila prav zaradi tega inten-
zivnega zanimanja kulturnih krogov na politično-
upravnih mestih odklonjena — in upamo tudi do-
končno — zahteva, da bi vsaj del Krasa industria-
lizirali, to se pravi, da bi zgradili razne tovarne,
in da je politično-upravna oblast usmerjena k
predlogu, naj se na Krasu ohrani, kolikor je pač
mogoče primarna dejavnost, to je kmetijstvo, ki
naj se dopolni s turistično in, kolikor je potrebno,
s terciarno dejavnostjo, pri čemer prihajajo v po-
štev dejavnosti, ki so v neposredni zvezi z dej-
stvom, da je v bližini državna meja z Jugoslavijo
(na primer prevozništvu).

Kdor samo bežno vrže pogled na zemljevid, takoj
ugotovi, da grozijo tržaškemu Krasu. tistemu le
nekaj tisoč metrov širokemu pasu, ki se razteza
od državne meje do openskih, proseških, kriških,
nabrežinskih, sesljanskih in devinskih brežin, mno-
ge stalne nevarnosti. V prvi vrsti so to asfaltirane
ceste vseh mogočih redov in dimenzij, električni in
drugi vodi, nato pride naftovod in prav sedaj
govore še o plinovodu. Gre sicer za naprave, ki so
v tesni zvezi s potrebami sedanjega industrijskega
časa, a ki prizadevajo Krasu hude rane, in marsi-
katere teh se ne bodo nikdar mogle zaceliti.

Pravo pustošenje Krasa pa predstavlja tisto žal
prepogosto parceliranje velikih površin gmajne in
tudi rodovitnih zemljišč, kar kaže na pohlep
po denarju in dobičkarstvo raznih znanih in nezna-
nih špekulantov ter hkrati nevednost, kratkovidnost
ter kulturno nezrelost določenih naših kmečkih ali
napol kmečkih posestnikov, ki se ne zavedajo, kakš-
no gmotno, kulturno in moralno vrednost imajo
njihova gmajna, njihovi pašniki in njihove doline.
Na teh parceliranih zemljiščih kmalu zrastejo stave-
be, po veliki večini dvomljivke arhitektonske vredno-
sti, se postavljajo plotovi vseh vrst in barv, se skrat-
ka kmalu popolnoma izmalči lice našega Krasa.

Zaradi tega je vsekakor hvala vredno prizadeva-
nje italijanskih kulturnih krogov, da se skuša na-
rediti konec vsemu, kar naš Kras ogroža, oziroma
prizadevanja, da se škoda omeji na najmanjšo mož-
no mero. Kar pri vseh teh prizadevanjih pogrešamo,
pa je skoraj popolno neupoštevanje človeškega ele-
menta, to je neupoštevanje človeka, ki na Krasu
živi in dela.

Toda naloga, dolžnost in korist Kraševcev samih
in širše slovenske javnosti na Tržaškem in sploh
v Italiji je, da začno vedno bolj opozarjati tudi
na to plat vprašanja, da začno tudi sami sistema-
tično in koordinirano ta vprašanja študirati, se

IV. TABOR SLOVENSKE ZAMEJSKE MLADINE

Vsaki dve leti prireja slovenska mladina
s Koroške, Tržaške in Goriške skupne ta-
bore in pri tem vsakokrat menja pokrajino.
Letos je bila na vrsti spet Gorica. S Koroške
je tako pripeljal velik avtobus mlade dijake
in akademike, mnogi pa so prispeli tudi z
osebnimi avtomobili. Tržaška mladina je pri-
spela z vlakom in osebnimi avtomobi-
li. Tako se je zbralo v soboto in ne-
deljo v Gorici lepo število mladih slovenskih
akademikov in srednješolcev, pa tudi mladih
delavcev na skupnem srečanju.

V soboto popoldne je bil v Katoliškem do-
mu najprej seminar, na katerem so m'adi
udeleženci razmišljali o medsebojni poveza-
vi zamejske mladine. Predavanje je imel go-
riški akademik Sturm, koreferat pa K. Smole
s Koroške. Medtem ko je predavatelj na-
nizal v svojem predavanju več praktičnih na-
potkov, da bi bila povezava mladine res
uspešna, je koreferat obravnaval predvsem
napačna gledanja preteklosti, ki jih je ime-
noval nekake klišeje, katerih se z vse preve-
liko vnemo oklepamo. Po predavateljevem
mnenju bi morali preveriti svojo pot, se izne-
biti balasta preteklosti in ubrati novo pot.
V razpravo so posegli potem tako Korošci,
Tržačani kot Goričani in so izpopolnili in
dopolnili razmišljanja obeh predavateljev.

S simpatijo so vsi navzoči pozdravili tudi
predstavnike Zveze mladine Slovenije, ki so
se letos prvič udeležili tabora. Eden od njih
je tudi spregovoril, pozdravil tabor in zaže-
lel mnogo uspeha. Zagotovil je, da Slovenija

skrbno spremlja življenje narodne manjšine.
Čeprav je nekako očitajoče pripomnil, da je
to že četrti tabor in da je bila mladina iz
Slovenije prvič šele letos povabljen, je bilo
iz diskusije razvidno, da tako vabilo pred leti
ne bi bilo možno.

Po končanem seminarju so predstavniki
vseh treh pokrajin povzeli razpravo na semi-
narju v tele točke:

SLOVENSKA ZAMEJSKA MLADINA

pozdravlja vse rodne brate, posebej mladino
na Koroškem, Goriškem, Tržaškem, v Beneški
Sloveniji, v Kanalski dolini, v republiki Sloveniji
in mladino, ki živi po različnih evropskih in zu-
najevropskih državah;

želi biti v pokoncilskem duhu odprta, zato
hoče, da odpadejo predsodki preteklosti in da
se ustvari demokratično in prijateljsko sožitje
med mladino z različnimi svetovnim nazorom in
gledanjem v skrbni za slovenstvo;

želi iskati z mladino v Sloveniji neposredni
stik ter pričakuje, da bo našla pri njej prav
isto odprtost; od slovenskih oblasti pa prič-
akuje, da bodo upoštevala manjšino kot celoto;

izraža svojo pripravljenost navezati z večin-
skim narodom, predvsem z njegovo mladino,
čim tesnejše stike in s tem odstraniti medseboj-
no nerazumevanje, nezaupanje in nestrpnost;

je zaskrbljena za svojo bodočnost, ker je pri-
morana iskati si kruha daleč od rodne okolja,
zato poziva politične in gospodarske ustanove,
da posvete temu vprašanju svojo veliko skrb;

se čuti povezano z mladino drugih evropskih
narodov, zaveda se potrebe po konstruktivni
družbeni preosnovi in preobrazbi ter želi v svo-
jem okolju odločilno sodelovati pri oblikovanju
družbe.

Končno poudarja, da se bo vedno zavzemala
za pravice slovenskih narodnih manjšin in za
vrednote slovenstva.

KULTURNI VEČER

V soboto zvečer je bil na seminarju v
Katoliškem domu kulturni večer, posvečen
slovenski besedi. Na njem so sodelovali Ko-
rošci, Tržačani in Goričani. Prvi so brali
Drabosnjakove vesele pesmi, tržaški akade-
mik Igor Tuta je bral izbor iz svoje poezije,
Miro Opelt pa je recital nekaj Gradnikovih
pesmi, v katerih opeva pesnik svojo rojstno
vas, Gorico, Devin in Brda. Največji del pa
je obsegal Cankarjev satirični dramski koral
pod naslovom »Domovina — kruh in ka-
men«. To je bil sad dramske šole v Gorici,
ki jo je vodil Aleksij Pregarc. Nastop je bil
skrbno pripravljen in je bilo v njem čutiti
mного skrbnega dela in zavzetosti.

(Nadaljevanje na 7. strani)

skratka polnokrvno vključiti v širšo akcijo za zaščito
in ohranitev vseh mnogovrstnih značilnosti naš-
ega Krasa, kajti na ta način bodo ščitili tudi last-
ne koristi, lastne značilnosti ter ohranili nepokvar-
jeni tudi lastno človekovo in narodno bit.

Izredne važnosti se nam zato zdi ustanovitev za-
druge »Naš Kras«, ki je v svoj program postavila
predvsem skrb za zaščito kraške zemlje in kraškega
človeka ter je komaj nekaj mesecev po ustanovitvi
že prešla h konkretnemu delu s tem, da je odku-
pila staro poslopje v Repnu, ga takorekoč v rekord-
nem času obnovila, tako da bo postalo živa in dra-
gocena priča nepotvorjenega, izvirnega doma naše-
ga Kraševca.

Šerjevo k tem kislim lubenicam in še takrat

Kot objavljamo na drugem mestu, bodo ta po-
membni kulturni objekt slovesno odprli 22. septem-
bra letos in ob tej priložnosti bo vrsta zanimivih
prireditvev, na katere že danes opozarjamo naše
bravce. Pobuda zadruge »Naš Kras« ima v našem
listu vso podporo, kajti menimo, da je to ena naj-
bolj učinkovitih dejanj, s katerimi se bomo Slo-
venci vključili v vrsto prizadevanj, da se Krašev-
cem in vsem prebivavcem ohrani tisto neocenljivo
bogastvo, ki ga predstavlja Kras.

RADIO TRST A

♦ NEDELJA, 21. julija, ob: 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša; 9.50 Haydn: Sonata št. 48; 10.00 Sciascirov god. ork.; 10.15 Poslušali boste; 10.45 V prazničnem tonu; 11.15 Oddaja za najmlajše: »Naskok na gorske velikane; 12.00 Nabozna glasba; 12.15 Vera in naš čas; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.55 Ferrari: »Prozaična vsakdanjost«, igra v petih dejanjih; 17.30 Vabilo na ples; 18.30 Kravos: »Anton Podbevšek; 18.45 Orkester pripoveduje; 19.15 Sedem dni v svetu; 19.30 Revija zborov SPZ iz Trsta; 20.00 Sport; 20.30 Zabavali vas bodo; 21.00 Operetne melodije; 21.50 Sodobna glasba; 22.00 Nedelja v športu; 22.10 Zabavna glasba.

♦ PONEDELJEK, 22. julija: 11.35 Šopek slovenskih pesmi; 12.00 Saksfonist Getz; 12.10 »Poletna srečanja; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Izbor motivov in melodij; 17.00 Klavirski duo Russo-Safred; 17.20 Ne vse, toda o vsem; 17.30 Glasba za vaš transistor; 18.00 Poje Padovanski polif. oktet; 18.30 Iz Schumannovega in Brittnovega opusa; 19.30 S Plečnikom po Italiji; 19.40 Glasovi in slogi; 20.00 Sportna tribuna; 20.35 Ansambel »The Ventures« 20.50 »Gianni Stuparich« 21.10 20 minut popevk; 21.30 Slovenski solisti; 21.50 Tamburaški ansambli; 22.05 Zabavna glasba.

♦ TOREK, 23. julija, ob: 11.35 Šopek slov. pesmi; 12.00 Iz slov. folklor: Rehar »Naši n'vici židan trak«; 12.30 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Ork. Casamassima; 17.20 »Italijanščina po radiu«; 17.35 Glasba za vaš transistor; 18.30 Koncertisti naše dežele; 18.55 Bayjev orkester; 19.10 Plošče za vas; 20.00 Sport; 20.35 Verdi: »La Traviata«, opera v 3 dej.; 22.50 Zabavna glasba.

♦ SREDA, 24. julija, ob: 11.35 Šopek slov. pesmi; 12.00 Pianist Mc Kenzie; 12.10 »Pomenek s poslušavkami; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasbeno potovanje okoli sveta; 17.00 Pacchiorijev ansambel; 17.20 »Odvetnik za vsakogar« 17.30 Glasba za vaš transistor; 18.30 »Ljudske pesmi; 18.55 Domnerusov orkester; 19.10 »Higiena in zdravje; 19.20 Razkuštrane pesmi; 20.00 Sport; 20.35 Simf. koncert; V odmoru (21.25) »Za vašo knjižno polico« 22.30 Zabavna glasba.

♦ CETRTEK, 25. julija, ob: 11.35 Šopek slov. pesmi; 12.00 I. Tavčar: Visoška kronika; 12.45 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.20 »Italijanščina po radiu«; 17.35 Glasba za vaš transistor; 18.00 Ansambel »Dalmacija; 18.30 Ital. skladatelj; 19.00 Barroso izvaja svoje motive; 19.10 »Otroci na počitnicah; 19.30 Priljubljene melodije; 20.00 Sport; 20.35 Verga: »Cavalleria rusticana«, enodejanka; 21.05 Motivi dveh Amerik; 21.55 Skladbe davnih dob; 22.05 Zabavna glasba.

♦ PETEK, 26. julija, ob: 11.35 Šopek slov. pesmi; 12.00 Kitarista Sabicas in Escudero; 12.10 Penko »Gospodinja nakupuje« 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Izbor motivov in melodij; 17.00 Boschettijev trio; 17.20 Ne vse, toda o vsem; 17.20 Glasba za vaš transistor; 18.00 »Beri, beri, rožmarin zeleni; 18.30 Komorna glasba; 18.55 Davisov jazzovski kvintet; 19.10 »Kam v nedeljo?« 19.20 Priljubljene melodije; 20.00 Sport; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Koncert operne glasbe; 21.35 Tommasi pri klavirju in elektr. orglah; 21.50 Veseli utrinki; 22.05 Zabavna glasba.

♦ SOBOTA, 27. julija, ob: 11.35 Šopek slov. pesmi; 12.00 Na elektr. harmoniko igra Bonzagni; 12.10 »Iz beležnice fotoreporterja Magajne« 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Semenji plošč; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.55 Avtoradio; 16.10 Reismanov orkester; 16.30 Mladi solisti; 16.45 Karakteristični ansambli; 17.20 Glasba za vaš transistor; 17.40 J. in W. Grimm »Mizica, pogrni se!« 18.05 Vodopivčeve pesmi; 18.30 Mojstri jazz: Art Blakey; 19.00 Pojejo »The Minstrels; 19.10 »Poletna srečanja; 19.20 Zabavni ansambli na Radiu TS; 20.00 Sport; 20.35 Teden v Italiji; 20.45 I. Tavčar: Visoška kronika; 21.30 Za prijeten konec tedna; 22.00 Komorne skladbe; 22.15 Zabavna glasba.

TEDENSKI KOLEDARČEK

21. julija, nedelja: Danica, Zorka
 22. julija, ponedeljek: Marija Magda ena
 23. julija, torek: Branislav, Brana
 24. julija, sreda: Kristina, Ina
 25. julija, četrtek: Jakob, Radoslav
 26. julija, petek: Ana, Nuša
 27. julija, sobota: Natalija, Dušan

Državni udar v Iraku

V Iraku je bil izveden v noči od torka na sredo vojaški državni udar levo usmerjenih častnikov. Radio Bagdad je oddajal v sredo dopoldne uradno poročilo »Sveta revolucije«, v katerem je bilo rečeno, da so poslali dose-danjega predsednika gen. Arefa z letalom »k družini v tujino«. Res je letalo z njim že pri-spelo preko Turčije v London.

Očitajo mu nemarnost, korupcijo in politič-no nesposobnost ter da je odlašal z »dokonč-no rešitvijo kurdskega vprašanja, pa tudi preveliko "mehkobo" do Izraela.

General Aref je brat Salema Arefa, ki je točno pred desetimi leti z državnim udarom prišel na oblast in umoril s svojimi pristaši mladega kralja Feisaia, regenta in glavnega njegovega svetovavca. Pozneje je sam izgu-bil življenje pri letalski nesreči, ki so jo povzročili Kurdi, ki so obstreljevali njegovo letalo.

Baje stoji za sedanjim državnim udarom poleg vojske tudi leva stranka »Baath«.

Novice po svetu

Kot kaže, namerava organizacija afriških držav (Organizacija afriške enotnosti) posre-dovati, da bi prenehalo krvoprelitje v Bia-fri. Toda nigerijski centralisti ne marajo slišati o kakšnih pogajanjih brez poprejšnje ka-pitulacije Biafre. Seveda potem tudi ne bi bilo pogajanj, ampak — novo klanje.

☆

Združene države izvajajo pritisk na Izrael, da bi nekoliko popustil arabskim zahtevam, in v ta namen zmanjšujejo tudi svoje dobave orožja Izraelu, povečujejo pa dobave orožja arabskim državam, da bi vzpostavile »ravnovesje v oborožitvi na Bližnjem vzhodu« in tako seveda pripomogle... h kaki dolgi novi vojni.

ČUDNA SLOVENŠČINA

Že nekaj mesecev poslušamo v poročilih Radia Trst A čudno, zbirokratizirano slovenščino. Tako moremo npr. slišati takšne stavke: »Včeraj se je sestalo v Rimu vodstvo partito socialista unifica-to...« ali »Parlamentarni voditelji democi-zacije cristiane so se zbrali...«. Ker ne dvomimo, da časnikarji na postaji Trst A znajo slovensko in vedo, da je taka slovenščina smešna, pa tudi slovnično ne-dopustna, si ne moremo misliti, kako je prišlo do takega pačenja slovenskega jezika prav pri usta-novi, ki bi morala še posebno paziti na čist jezik. In to ne samo iz spoštovanja do našega jezika, ampak tudi zaradi svojega ugleda in predvsem zaradi poslušavcev. Ti si lahko mislijo, da brije postaja Trst A norce iz njih ali da se norčuje iz slovenščine. Gotovo pa je, da imajo poročila v takem jeziku ne-simpatičen in celo obraten učinek, kot pa si ga tisti, ki so zanje odgovorni, najbrž želijo — razen če jim je popolnoma vseeno.

Vsa stvar izvira najbrž iz prevelikega respekt-a do uradnih nazivov italijanskih strank, ki se tudi v slovenskih oddajah ne bi smeli spremeniti. Toda poročila vendar niso uradni akti. Poleg tega tisti, ki so to odredili, najbrž ne vedo, da se besede v slovenščini sklanjajo in da je nemogoče sklanjati npr. »partito socialista unificato«, »partita socia-lista unificato« itd. Vsak jezik ima svoja slovnična in pravopisna pravila, ki jih ni mogoče kršiti, razen

Državni udari v arabskih državah so znak globoke krize in neurejenosti ter nedemokra-tičnosti notranjih razmer, kar se odraža se-veda tudi v šibkosti navzven. Tako se ni ču-diti, da so arabske države tako naglo izgubile vojno z Izraelom.

—0—

VLADA JE DOBILA ZAUPNICO

V sredo se je v senatu zaključila razprava o zaupnici novi vladi. Kot je bilo pričako-vati, je bila zaupnica vladi, ki jo je sestavil senator Leone, izglasovana le z glasovi demo-kristjanov, medtem ko je desna in leva opo-zicija glasovala proti. Tudi v senatu je bilo odločilno zadržanje socialistov, ki so se gla-sovanja vzdržali.

NEMIRNA KITAJSKA

V začetku tega tedna se je začela oglašati na Kitajskem tajna radijska postaja pod imenom »glas ljudske osvobodilne vojske«. Poziva vojaštvo in delavce, naj se uprejo Mao-ce-tungu, njegovi ženi Ciang Cing in vojnemu ministru Lin Piaou. Radio pravi, da so ti trije zakrivali anarhijo, ki vlada na Kitajskem, in grozi uničiti deželo. Posebej še grozi Maovi ženi, nekdanji igralki, ki je prva med »izdajalskimi protirevolucionarji«. Tajna oddaja poziva vse prave partije, naj bodo pripravljeni, ker bo vsak hip udaril znak za splošni dvig proti sedanjim dik-tatorskim izkoriščevalcem Kitajske.

☆

Za novega predsednika Islanda je bil izvo-ljen 51-letni arheolog Kristjan Eldjarn, ku-stos Narodnega muzeja v Reykjaviku. Island-cem, posebno mladim generacijam, se je zelo priljubil s svojimi odkritji in televizijskimi predavanji o vikinški naselitvi na Islandu.

če se hoče delati tistemu jeziku silo ali pa ga smešiti.

Čudimo se, da se slovenski časnikarji na Radiu Trst A, ki sestavljajo — ali prevajajo — poročila, niso uprli temu nasilju nad slovenščino, že z ozir-om na ugled oddaj, ki jih vendar poslušajo tudi onstran meje. Kaj si mislijo tamkajšnji poslušavci o postaji, ki si dovoli tako pačiti slovenščino! Ra-dovedni smo tudi, kaj bi dejali Italijani, če bi si kakšna radijska postaja v inozemstvu dovolila tako pačiti italijanščino.

Zanima nas tudi, zakaj niso proti temu protesti-rali učitelji lepe slovenščine, ki sodelujejo pri od-dajah Radia Trst A. Najbrž so menili, enako kakor mi, da so to samo spodrseljaji posameznih časnikar-jev, ki bodo prej ali slej prenehali, ko jih bo kdo opozoril. Toda stvar traja naprej in postaja mučna.

K temu je še pripomniti, da slovenščina ni bar-barski jezik, ki je šele v nastanjanju; prvi slovenski spomeniki — Brižinski — so celo starejši kot ita-lijanski in prva tiskana slovenska knjiga je izšla iz tiskarne l. 1550. Tudi to bi lahko vzbudilo gotov obzir, če že ne spoštovanje do slovničnih oblik slo-venskega jezika.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak • Glavni urednik: Engelbert Besednjak • Odgovorni urednik: Drago Legiša • Tiska tiskarna »Graphis« — Trst, ulica Sv. Franciška 20 — telefon 29-477

Nevaren položaj na Češkoslovaškem

Vse kaže, da je Moskva trdno odločena, da napravi čimprej konec demokratizaciji na Češkoslovaškem in vrže Dubčekovo skupino z oblasti. Baje je to zahtevala v pismu, ki ga je poslalo partijskemu vodstvu v Pragi pet »bratskih« partij s svojega »vrhunškega« sestanka v Varšavi. Tam so se sestali te dni partijski vodje Sovjetske zveze, Poljske, Vzhodne Nemčije, Madžarske in Bolgarije, da bi razpravljali o položaju na Češkoslovaškem. Na sestanek so povabili tudi vodstvo češkoslovaške komunistične partije, toda to je povabilo odklonilo, v pravilni presoji, da bi se tam znašlo kot pred nekakim sodiščem. Tuje partije se nimajo kaj vmešavati v češkoslovaške notranje razmere. Značilno je, da so to stališče češkoslovaškega partijskega vodstva z javnimi izjavami partijskih voditeljev podprli tudi v Jugoslaviji, pa tudi italijanska in francoska partija sta baje svetovali Sovjetom, naj puste Češkoslovaško na miru, da sama uredi svoje notranje zadeve in odloči o svoji novi poti v bodočnost.

Vprašanje pa je, če si bodo dali Sovjeti to svetovati. Dosedanji potek dogodkov dokazuje, da ne. S sestanka petih partij so poslali v Prago pismo, katerega vsebina do tega hipa sicer ni bila objavljena, vendar vlada v Pragi splošno mnenje, da so »bratske partije« zahtevale v njem odstop Dubčkove skupine ali vsaj nekaterih ljudi v njej, vsekakor tistih, ki usmerjajo sedanji razvoj v državi. Vodstvo češkoslovaške partije se je nato sestalo, da bi preučilo pismo iz Varšave, in v torek zvečer je objavila agencija »CTK« uradno poročilo partijskega prezidija, v katerem je poudarjeno, da bo češkoslovaška partija nadaljevala svojo dosedanjo politično linijo, katero češkoslovaško ljudstvo polno podpira. Uradno poročilo je tudi dodalo, da bodo o odgovoru na pismo petih razpravljali na sestanku v prihodnjih dneh.

Sovjeti pa se poslužujejo tudi vojaškega pritiska in groženj, da bi dosegli svoj namen. Sele zdaj se je zvedelo, da so poslali na

»manevre« na Češkoslovaško sile v moči cele divizije, ne da bi bili češkoslovaško vlado o tem sploh obvestili. In teh sil še vse do tega hipa niso umaknili, razen nekaterih manjših oddelkov. V maju in juniju je poslal sovjetski general Jakubovski, vrhovni poveljnik sil varšavskega pakta, na Češkoslovaško okrog 16.000 mož sovjetske vojske s 4500 vojaškimi vozili, 70 tanki in 40 letali ter dvema armadnima glavnima stanoma. Častnikov je bilo toliko, da bi lahko poveljevali mnogo številnejšim letalskim, raketnim in pehotnim oddelkom.

Verjetno je bil to predhodni ukrep za nameravano vojaško intervencijo na Češkoslovaškem, ki naj bi spet spravila na oblast stalinista Novotnyja in njegove prijatelje. Kljub vsem pozivom in obljubam so umaknili Sovjeti do tega hipa s Češkoslovaške samo približno desetino svojih sil in še to počudno dolgi poti skozi vso dolžino Češkoslovaške in s ponočnimi premiki, verjetno z namenom, da bi zastrašili Čeha in Slovake ter vzbujali preplah in negotovost. Sovjetske

čete pa so se začele umikati samo na ponovne in energične proteste češkoslovaške vlade. Rok za dokončni umik general Jakubovski vedno spet prestavi, v upanju, da se bo do takrat kaj zgodilo, da umik ne bo več potreben. Podaljšana navzočnost sovjetskih čet ima seveda namen vzbuditi Novotnyjeve pristaše, naj preidejo v akcijo in vržejo Dubčekovo skupino, nakar bi lahko sovjetske sile »legalno« intervenirale.

Položaj na Češkoslovaškem je zaradi tega skrajno napet in poln navora. To seveda tudi blokira vse važnejše notranjepolitične odločitve, kot npr. ukrepanje glede ustanovitve federacije češkega in slovaškega naroda, kar spet vzbuja nervozo in nevoljo pri Slovaki, ker je jasno, da bi ravno čimprejšnja ustanovitev federacije utrdila tako državo kot novo politično demokratično smer. Toda najvažnejši trenutni politični faktor na Češkoslovaškem je strah — pred Sovjeti.

Kot poročajo tuji dopisniki, se v Beogradu govori o skorajšnjem obisku predsednika Tita v Pragi, kar bi pomenilo očitno podporo Jugoslavije novi smeri češkoslovaške politike.

Napovedana je reforma Zveze komunistov Jugoslavije

V Beogradu je bila v torek seja centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. Na seji so odobrili predlog za reorganizacijo Zveze komunistov. Odpravljen bo centralni komitej, nadomestil naj bi ga kot najvišji organ letni kongres. Med dvema kongresoma pa naj bi partijo vodil zbor delegatov, ki bi si izbral svoje predsedstvo s tajništvom, ki bi bilo izvršilni organ. Stvar se zdi za zunanje opazovalca nekoliko zapletena, vendar si obetajo od tega večjo demokratizacijo v partiji in večjo gibčnost.

Na seji je bilo tudi poudarjeno, da se mora partija hitreje osvoboditi delovanja s pozicij oblasti. Postala pa naj bi močnejša ideološko-avantgardna in usmerjevalna sila. V zvezi s tem upajo, da bo pritegnila več mla-

dine in da bo lahko pripravila svoje članstvo do večje aktivnosti in idejne doslednosti v javnem življenju.

Današnje poglede Zveze komunistov Jugoslavije na notranji politični položaj in na reorganizacijo je v obširnem govoru prikazal sekretar izvršilnega komiteja CK ZKJ Mijalko Todorović. V govoru je ostro napadel tudi tiste, ki rovarijo proti sedanji politiki samoupravljanja in jo skušajo očrniti kot nehumano, pa tudi razne druge nasprotnike, zlasti skupino intelektualcev, ki se zbirajo okrog nekaterih revij in so naščuvali pred kratkim beograjske študente k nemirom oziroma poskusili preusmeriti nastope študentov v nasilne akcije, kot je dejal. Imen ni navedel.

F.J. * 24 SMRT V POMLADI

»Le posmehuj se, grdaviš, saj vem, da drugače misliš. Najbrž ti še ugaja, da se barvajo. Moški ste pač vsi enaki.« ga je ozmerjala, čeprav je bila prepričana, da Tine ni tak, kakor drugi. Le kadar je bila posebno dobre volje, ga je tako ozmerjala. Vesela je bila, da ga ima doma, in kadar je bila dobre volje, se je zdelo, kakor da je posijalo sonce v kočjo in pregnalo tisto neizrazno, gluho žalost, ki je je bila drugače polna.

»Najbrže si še utrujen od potovanja,« je rekla mati, »lahko bi še legel za nekaj ur, vsaj do kosila.«

»To pa res ne. Imam delo,« je dejal. »Omlatim vam žito.« Vsako leto je sam omlatil tisto malo rži, kar je je pridelala na krpi zemlje pri koči.

»Saj se nič ne mudi. Vsaj en dan bi počival,« ga je skušala pregovoriti.

»Bom že popoldne počival, ko bo bolj vroče. Zdaj se mi pa kar hoče, da bi otepel nekaj snopov.«

Preoblekel se je v staro, obnošeno obleko, nato pa sta odšla v skedenj, kjer je bilo zloženega za majhen voz rženega snopja. Pomagala mu je zanesti v skedenj star sod in stoje na vratih smehljaše in z zadovoljstvom gledala, kako je otepel na njem prve snope in jih še potolkel s palico, da je otepel iz klasja vse zrnje. Srajčne rokave si je bil visoko zavihal in na suhih, zago-

relih nadlahteh so mu igrale mišice. Nasmehnil se ji je v oblaku prahu, ki ga je dvignil, in njegov nasmeh je pregnal iz njenega srca žalostno senco preteklosti. Vrnila se je v sobo in se lotila testa za sirov štrukelj, ki mu ga je hotela speči h kosilu iz Kunine skute. Pri delu si je polglasno prepevala kakor že dolgo ne. Udarci s snopi ob sod, ki jih je bilo slišati iz skednja, so bili kakor veselo utripanje nove življenjske radosti, ki se je po dolgih letih spet vselila v njuno kočjo in oživila upanje v materinem srcu, da ji je življenje vendarle prihranilo nekaj sreče. Potem je natočila pri studentu vode v lesen žetnar in ga postavila na sonce, da bi se voda segrela in da bi se lahko Tine opoldne udobno umil in očistil prahu ter znoja.

Po obedu je odšel v svojo sobo in začel prebirati med knjigami v preprosti knjižni omari, ki mu jo je bil naredil vaški mizar. Končno je izbral zvezek romana »Vojna in mir« in ga vtaknil pod pazduho.

»Mama, jaz grem malo v gozd na sprehod,« je dejal, ko se je vrnil v prednjo sobo.

Mati je že sedela za šivalnim strojem in razgrinjala po njem blago.

»Ali ni prevroče za sprehod?« je vprašala. »Rajši ostani tu pri meni, se bova kaj pogovarjala.«

»Saj se bova zvečer pogovarjala, mama. Zdaj bi se pa rad malo odpočil v gozdu in bral. Kar dolgčas mi je že po knjigah.«

(Dalje)

Tržaškega

Deželni predsednik o manjšini

Konec prejšnjega tedna se je v deželnem svetu zaključila razprava o programskih izjavah predsednika Berzantija. Voditelja demokristjanske in socialistične skupine sta predložila resolucijo, v kateri je bilo, med drugim, rečeno, da jemlje deželni svet na znanje programske izjave nove vlade in jih odobrava. Resolucija je bila odobrena z večino glasov demokristjanov, socialistov in republikanskega zastopnika. Proti so glasovali komunisti, socialproletarci, liberalci in mislovci, medtem ko so se furlanski avtono-

urejevanje manjšinskih vprašanj, češ da je za to pristojna samo država, kot je že večkrat razsodilo ustavno sodišče.

Glede na te očitke je Berzanti med drugim izjavil: »Želim ponovno poudariti, da bo deželni odbor vztrajno zahteval od države, naj sprejme primerne ukrepe za vprašanja, ki še niso bila popolnoma rešena in ki so znatnega pomena za slovensko manjšino na Tržaškem in Goriškem. S tem pa ni odbor nikakor nameraval zanikati dejstva, da živijo državljani slovenskega jezika tudi v drugih predelih Furlanije - Julijske krajine in še toliko bolj zanikati priznanje pravic komurkoli«.

O pristojnosti dežele za reševanje manjšinskih problemov pa je Berzanti razvijal znano tezo, po kateri je 3. člen posebnega statuta le načelnega, deklarativnega značaja, ki obvezuje deželo, da ne sme ničesar storiti, kar bi nasprotovalo temu načelu, ni pa pravna norma, ki bi določevala takšno ali drugačno ravnanje posameznika ali posameznega javno-pravnega telesa. »Če se hočejo — je v tej zvezi naglasil predsednik — doseči res stvarni rezultati, je edino pametno, da od

pristojnih državnih organov vztrajno in odločno zahtevamo, naj izdajo zakonodajne ukrepe, ki so potrebni, da se natančno oprelijo in uredijo slovenska manjšinska vprašanja«. Berzanti je na koncu še izjavil, da bo dežela tudi v bodočnosti podpirala kulturne, športne in podobne slovenske ustanove«.

V izjavi, v kateri je predstavnik Slovenske skupnosti D. Stoka napovedal, da se bo pri glasovanju o zaupnici vzdržal, je med drugim naglasil: »Jemljem na znanje dejstvo, da je predsednik Berzanti dopolnil svojo programsko izjavo s tem, da je omenil tudi Slovence v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini«. Dr. Stoka je nato še poudaril, da pričakuje, da se bo poglobilo in natančno opredelilo tolmačenje člena 3 posebnega statuta ter da se bo tudi s pomočjo čl. 26 doseglo, da bo tudi dežela pristojna za reševanje manjšinskih problemov. »V pričakovanju, da se obveznosti predsednika Berzantija uresničijo, in v pričakovanju konkretnih dejanj, izjavljam — je zaključil svetovavec Štoka — da se bom glasovanja o zaupnici vzdržal«.

-0-

PREDNOSTNE LESTVICE

Solsko skrbništvo sporoča, da so od 15. t. m. dalje, od 10. do 12. ure dopoldne, na vpogled na sedežu drž. srednje šole v Trstu, ulica Frausin 14, dokončne prednostne lestvice za poverjena in nadomestna mesta na srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom tržaške pokrajine, za šolsko leto 1968/1969. SOLSKO SKRBNISTVO

Iščemo mlad slovenski par

Ob otvoritvi muzeja »KRAŠKA HIŠA« bo zadruga »Naš Kras« organizirala dne 22. septembra letos v Repnu »kraško ohceto« po starih ljudskih običajih.

Zadruga vabi vsa dekleta in fante slovenske narodnosti s Tržaškega, Goriškega in iz Beneške Slovenije, da se prijavijo in sodelujejo na tej ohceti. Izmed vseh prijavljenih parov bo na Kmečkem taboru na Opčinah, dne 18. avgusta letos, javno izžreban par, ki se bo potem 22. septembra slovesno poročil na Repentabru.

Izžrebanemu paru se obeta bogata bala in svatovanje, ostali pa bodo obdarovani in bodo povabljeni na poročno kosilo.

Pismene prijave za sodelovanje na »kraški ohceti« sprejema zadruga »Naš Kras«, Veliki Repen št. 31, ali pa uredništva časopisov, ki so prevzela pokroviteljstvo nad prireditvijo: »Primorski dnevnik«, »Novi list«, »Gospodarstvo« in »Delo«.

misti in predstavnik Slovenske skupnosti vzdržali. S tem se je tudi začelo redno delovanje tretje Berzantijeve deželne vlade.

Pred glasovanjem je predsednik Berzanti v daljšem govoru odgovoril na intervencije posameznih svetovavcev. Ob tej priložnosti je tudi pojasnil stališče deželne vlade do slovenske manjšinske problematike, pri čemer je skušal odgovoriti zlasti na dva očitka, in sicer, da je zanikal obstoj Slovencev v videmski pokrajini ter da je sprejel stališče, po katerem bi dežela ne bila pristojna za

Vinska razstava v Repnu

V soboto, 13. t.m., so v Repnu odprli »VI. razstavo terana«, ki jo je priredila repentaborska občina s sodelovanjem pokrajinske turistične ustanove. Tej prireditvi uradno pravijo »šagra terana in pršuta«, kar se nam zdi, da ni preveč posrečeno. Ne glede na to moramo priznati, da so bila tudi letos razstavljeni zares prvovrstna črna vina, ki so seveda tudi bila naprodaj.

Razstavo je odprl župan Miha Guštin, ki je v govoru pohvalil zlasti mlade vinogradnike ter jih vzpodbujal, naj vztrajajo pri svoji dejavnosti ter naj izkoristijo vse olajšave, ki jih jim za to dejavnost nudita država in dežela. Kmetijski nadzornik Bucco je kmetovalce opozoril tudi na važnost prašičereje ter obljubil polno sodelovanje svojega urada. Predsednik turistične ustanove Terpin pa je napovedal, da bodo prihodnje leto priredili v Repnu vinsko razstavo v pokrajinskem merilu.

Posebna komisija je v nedeljo zvečer

ocenila razstavljeni vina in določila naslednje nagrade: prva nagrada je dodeljena Francu Guštinu iz Repna, 22; drugo nagrado prejme Alojz Miliz, Repen 49; tretjo nagrado Zdravko Bizjak, Col, 10; četrto nagrado pa prejme Josip Lazar, Repen, 60.

NOVI PROSTORI UREDNIŠTVA IN UPRAVE LISTA SO S 1. JULIJEM V UL. GHEGA 8/I.

Uprava

Izidi matur

K usposobljenostnemu izpitu na Trgovskem tehničnem zavodu s slovenskim učnim jezikom v Trstu se je prijavilo 33 rednih učenk in učencev ter dve privatistki, skupaj 35 kandidotov. Izmed teh je napravilo izpit 23 kandidotov, 9 jih ima popravni izpit, 3 pa so bili odklonjeni.

Usposobljenostni izpit so napravili: Baša Boris, Baša Danilo, Batelli Majda, Bevilacqua Edvard, Bevilacqua Clara, Carli Nadja, Corbatti Draga, Debeljuh Boris, Gombacci Marta, Hervatin Boris, Hočvar Peter, Kosmina Nadja, Preschern Ivan, Radovič Ivan, Renar Alenka, Rupel Sonja, Sancin Stojan, Sossi Nataša, Šiškovič Tatjana, Tretjak Petrica, Zeriali Edvin ter obe privatistki: Canciani Ana Marija in Mužina Milena.

Vsem novim računovodijem k uspehu čestitamo!

Na slovenskem učiteljskišču so se že zaključili usposobljenostni izpiti. S tržaškega slovenskega učiteljskišča se je predstavilo k izpitu 17 dijakinj in en dijak. Od teh je ena dijakinja zavržena, deset jih ima popravne izpite v jesenskem roku. Sedem pa jih je izdelalo. Ti so: Benedetti Marija, Cepar Alenka, Häring Libera, Laurenčič Sheila, Pernarčič Silva, Tretjak Irena in Verč Seržij.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

S. P. A.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000 - VPLAČANIH LIR 300.000.000

TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10

TEL. ŠT. 38-101, 38-045

BRZOJAVNI NASLOV: BANKRED

UČITELJSKE MATURE

V ponedeljek so bili objavljeni izidi učiteljskih usposobljenostnih izpitov ali matur, ki so bili od 1. julija dalje tudi za goriške maturante v Trstu. Uspehi so že v poletnem roku nekoliko boljši od lanskih.

K izpitom se je prijavilo sedem dijakinj in en dijak z goriškega slovenskega učiteljskega. Izdelali sta, in to s prav dobro srednjo oceno, dijakinja Vanda Sever (sr. ocena 8) in Kazimira Blažič (sr. ocena 7). Zavrtna je ena dijakinja, pet pa jih ima popravne izpite, po večini iz enega predmeta.

NOVI AVTOBUSI

Niso še prišli, ampak pravijo da jih bodo v najkrajšem času spustili v promet na goriških ulicah. En rod goriških meščanov se je že postaral ob razpravah o mestnem avtobusnemu prometu.

Sedaj bomo pa menda le prišli do lastnih mestnih avtobusov. Na petkovi občinski seji — zadnji pred počitnicami — so mestni možje odobrili nakup dvanajstih avtobusov. Stroški so predvideni na 131 milijonov lir in pol. V to vsoto so vključeni tudi stroški za strojčke samodelnega razdeljevanja vozniških listkov.

Vprašanje direktnega poobčinjenja mestnega prometa pa s tem nakupom nikakor še ni urejeno.

Na isti seji so svetovavci potrdili najem posojila 26 milijonov lir za nekatera glavna dela in tudi za ureditev ulice Ascoli, ki bo zgubila svojo starinsko podobo.

Beneška Slovenija

Centa:

POLETNO NEURJE

V noči od četrta na petek je divjala huda ura v širokem pasu med Čento in Nemami. Prizadeti pas je širok poldrugi kilometer in se vleče deset kilometrov daleč mimo Čarneje do jugoslovanske meje. Za viharjem, ki je odkrival strehe in ruval drevesa, se je vsula tako debela toča, da je najstarejši vaščani ne pomnijo. Dosegla je tudi debelost manjših kurjih jajc. Zato pa je tudi uničila od petdeset do osemdeset odstotkov pridelkov.

Neurje je vršalo tudi po drugih furlanskih krajih, posebno zahodno in severno od Vidma. Komisije za ocenjevanje škode so bile že drugi dan na delu. Ugotovile so že doslej nad 500 milijonov škode.

Temperatura se je po nevihti znižala za pet stopinj in ozračje je postalo bolj znošno. Toda cena za to olajšavo je precej draga.

Čedad:

NOCNI FESTIVAL

Že nekaj let se obhaja v Čedadu zadnje dni julija festival ob Nadiži. Tudi letos bo Čedad obhajal od zadnje sobote do ponedeljka praznik razsvetljenih noči v mestu in ob rečni strugi. Vse bo razsvetljeno s tisočeri raznobarnimi lučmi. Na stotine stojnic bo nudilo vse mogoče užitke. Nastopali bodo znani pevci in slovita popevkarica Rita Pavone. Zadnji dan, v ponedeljek zvečer, bodo pa švigale v zrak rakete in umetni ognji, kakršnih ne poznajo nikjer drugod. Čedadski nočni festival privabi vedno veliko množico od blizu in daleč, letos pa si obe-tajo z napovedanimi zabavami še večji dotok radovednežev in turistov.

Iz Goriške

V znamenju dobrega sosedstva

Prejšnji teden je bil na videmskem gradu velik koncert Slovenske filharmonije iz Ljubljane pod vodstvom Boga Leskovića. Koncert je obsegal dve obširnejši točki, in sicer Dvorakov opus 104 ter Rossinijev oratorij Stabat mater. Orkestralni in pevski nastop, v okviru kulturnih izmenjav med Furlanijo in Slovenijo, je uspel prav dobro. Izbrano občinstvo, zastopniki oblasti in dnevno časopisje so se o nastopu zelo pohvalno izražali.

V zvezi s kulturnim nastopom je bil tudi sočasni dvodnevni obisk parlamentarnega zastopstva iz Slovenije. Sestavljali so ga republiški poslanci Vera Kolarič, Joško Strukelj, Ernest Petrič, Edo Brajnik in podtajnik za prosveto Radko Polič. Slavnostnega kosila v Tricesimu so se udeležili poleg teh tudi deželni predsednik Berzanti, pokrajinski predsednik Turello, videmski župan Cadetto in drugi predstavniki; Turello in Strukelj sta si izmenjala v imenu obeh strani zdravice in darove. Govornika sta poudarjala velik pomen kulturnega sodelovanja in še posebej v glasbi, ki je skupni jezik slovenskemu in furlanskemu narodu. Naslednji dan so slo-

venski gostje obiskali še karnijski muzej v Tolmeču in grad Colloredo di Montalbano, kjer so bili nad vse gostoljubno sprejeti tudi pri kosilu.

Ta, že drugi, nastop Slovenske Filharmonije v Vidmu in parlamentarni obisk dokazujeta prepričljivo, da etnične skupine ob meji morejo živeti v dobrem sosedstvu.

S POKRAJINSKE SEJE

V ponedeljek zvečer se je zbral goriški pokrajinski svet k svoji zadnji seji pred počitnicami. Svetovavci so sprejeli več važnih sklepov, ki se tičejo javnih del. Tu so predvsem ceste turističnega značaja. Celotni stroški za njih popravilo znašajo 329 milijonov lir, 80 odstotkov bo krila dežela, 20 odstotkov pa občina, kjer so te ceste. Med temi so v načrtu tudi cesta iz Martinščine na Vrh; iz Doberdoba oz jezeru v Jablje; iz Pevme v Štmaver; iz Grojne čez Kalvarijo v Ločnik; iz Zagraja čez Devetake v Doberdob. Najvišja vsota, 70 milijonov, je namenjena za cesto na Kalvarijo.

Druga večja vsota okrog 950 milijonov lir je določena za povečanje in modernizacijo goriške bolnišnice za živčne bolezni, ki bo postala ena najvažnejših v Evropi. Stroške je prevzela država. Načrte pa izdeluje komisija goriških stavbenikov.

Na koncu seje je bil sprejet tudi odstop Dina Marocca kot odbornika za finance in turizem, ker ni njegovo mesto združljivo s položajem poslanca. Nadomestil ga bo svetovavec Armellino Peressin iz demokristjanskih vrst.

PLANINSKI OBISK

V nedeljo, 21. t. m., bo prišlo v Gorico več članov nemške Planinske zveze iz Beljaka kot gostje goriškega alpinističnega kluba. Obisk je v zvezi s 110. obletnico rojstnega dneva svetovnoznane planinca in planinskega pisatelja Julija Kugyja, ki je po rodu iz Gorice, kar je v svetu skoraj neznano. Kugy je namreč prebil večino življenja v Trstu in je tam tudi pokopan.

Avstrijski gostje bodo obiskali Kugyjevo rojstno hišo v Coroninijevem parku na Cingrofu, kjer so pred nedavnim vzdali spominsko ploščo. Planinci bodo obiskali tudi Kugyjev grob in jamo pri Briščkih.

Štmaver:

RAZSTAVA MALIH — POROKA

Ne bi bilo prav, če ne bi omenili zaključne prireditve naših šolskih otrok. Pod skrbnim vodstvom učiteljc se so postavili naši malčki z razstavo ročnih del in s krajšo prireditvijo ob koncu šolskega leta. Starši in vsi obiskovavci so se kar čudili, kaj vse znajo naši osnovnošolski otroci in oni iz otroškega vrtca. Prav tako lepa, čeprav preprosta, je bila tudi prireditev s prizorčki, deklamacijami in petjem.

Pred kratkim smo imeli po daljšem času spet poroko domačega para. Življenjsko zvestobo sta si obljubila Valentinčič Ana in Devinar Jože, oba iz Štmavra in tudi vedno požrtvovalna cerkvena pevca. Vsi znanci in prijatelji jima želimo dosti sreče!

Doberdob:

NAŠA SOLA IN PROSVETA

Doberdobci se lahko ponašamo s šolskim poslopjem, ki še kar ustreza svojemu namenu. Naši šolarčki, 59 slovenskih in 7 italijanskih otrok, se bodo v njem kar dobro počutili. Vendar pa le še manjka to in ono in če se ne sramujemo povedati, je to le v splošno korist. Treba je urediti še telovadnico in postaviti v učilnice sodobno opremo. Sedanja, čeprav je občina potrošila zanj 400 tisoč lir, ne ustreza svojemu namenu. Potrebne so tudi še velike omare, obešalniki, stojala, kar bo morala občina vsaj za prihodnje šolsko leto še pripraviti.

Dobro je začela delovati tudi javna knjižnica, ki je nekaka podružnica goriške državne knjižnice. Ima 1400 slovenskih in italijanskih knjig. Knjižničarka, ki je domačinka, se razume na svoje delo. Vaščani pa tudi pridno berejo. Kazalo bi dati bravcem na razpolago tudi »knjigo želja«, kamor bi upisovali svoje želje po izbiri knjig.

Šolsko leto je končalo tudi 25 učenč čipkarkega tečaja. Ta šola je pri nas že stara; pouk traja bolj v zimskem času po štiri popoldneve v tednu, vsega skupaj pa skozi sedem let. Tečajnice so pokazale na posebni razstavi svojo spretnost z nitjo in kvačko. Nekatere so bile že odlikovane na razstavi v Milanu. Pri tem tečaju pa moramo pograti, da se potiska slovenščina v zadnji kot. To je treba popraviti!

Med kulturne ustanove bomo kmalu prišli tudi veliko farno dvorano, ki bo stala za župnijskim poslopjem. Športno igrišče tam že deluje.

POČITNISKI TEČAJ ZA POPRAVNE IZPITE V DIJAŠKEM DOMU

V Slovenskem dijaškem domu v Gorici bo tudi letos počitniški tečaj za popravne izpite s pričetkom v petek 2. avgusta ob 8.30. Starši prizadetih otrok se lahko zanimajo za podrobnejša pojasnila in prijave pri upravi Doma, ki je zainteresiranim na razpolago vsak delavnik od 10. do 12. ure.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Nova številka „Zaliva“

Pred kratkim je prišla iz tiskarne nova številka tržaške revije »Zaliv« — dvojna, 10-11. številka.

Uvodnik je tokrat od Ubalda Vrabca ter ima naslov »O rezervatih«. V njem obravnava manjšinsko problematiko — problem, kako zavarovati majhne narode in manjšine pred asimilacijo. Rešitev vidi v teritorialni avtonomiji, zlasti jezikovni, po švicarskem vzgledu. Z manjšinsko problematiko se ukvarja tudi članek »Manjšine francoskega jezika Doline Aosta«, ki ga je napisal Guy Heraud. François Fontan pa piše »O nacionalnosti in humanizmu«. V tej svoji razpravi, ki se nadaljuje iz prejšnje številke, rešuje številna teoretična vprašanja s področja nacionalnosti, pri čemer so nekatere njegove definicije in ugotovitve zelo zanimive, nekatere pa tudi preveč splošne ali ne povsem dognane; kar pa je v njegovi razpravi najbolj očitno, je to, da je pravzaprav vsak narod nekaj edinstvenega, vsak ima svojo lastno usodo, in nikakor ni mogoče vseh narodov, niti vseh majhnih narodov spraviti na nek skupni imenovelec.

Gustavo Buratti je prispeval esej »Poezija v piemontskih govorih in v govorih Doline Aosta«. Sledi izbor provansalskih in valdotenskih pesmi. Zastopani so pesniki Sergio Arneodo, Antonio Bodrero, Sergio Ottonelli in Eugenia Martinet. Pesmi so objavljene v izvirniku in prevodu. Prevajavec je podpisal samo z začetnicama F.F. Izvirna slovenska poezija je zastopana s sedmimi pesmimi Toneta Kunterja; napisane so v sproščnem verzju in prežete z nežno erotiko.

Spis Milana Lipovca »Umetnost« je satiričen esej o moderni umetnosti, v obliki dialoga. V njem je na primer rečeno: »Ima pa takšne umetnosti zelo koristne prednosti. Ekspeditivna je in uporabna, zelo uporabna. Portret Marije Stuart, denimo, ki ga je neki kubist razstavil v Londonu, se je baje pojavil čez čas na istanbulski razstavi kot sultan Bajazit I.« Ironija na račun nove umetnosti je torej očitna. Pavel Strajn končuje v tej številki svojo dolgo razpravo »Med resnico in celotno resnico o Izraelu«, ki je sicer zelo zanimiva, a celotne resnice o Izraelu seveda tudi ona ne prinaša, ker vse preveč gleda na Izrael samo v luči izraelsko-arabskega spora, medtem ko je to seveda le eno izmed poglavij, ali če hočemo, eden izmed problemov izraelske države. Sergij Lipovec je prispeval esej »Razredni boj za narodne pravice«. Naj navedemo iz njega samo prvi stavek: »Mislim, da je lahko narodno zaveden le človek, ki ima zgrajeno kulturno hrbtenico.«

Boris Pahor je zastopan v tej številki »Zaliva« z esejem »O sodobnem slovenstvu«, v katerem odgovarja Alešu Lokarju, ki je napačno tolmačil nekatere njegove trditve, ali pa jih ni razumel. V eseju nadalje razčiščuje pojme o narodnostnem vprašanju in slovenstvu ter piše med drugim: »Zato se nam danes postavlja naloga, da iz sodobne zmešnjave rešimo svojo človečnost, te pa se ne da rešiti brez pomoči narodnih prvov. In o tem je prepričan celo Sartre, katerega ne bo najbrž nihče osumil nacionalizma. Usodna napaka, ki jo delajo mladi ljudje, vzgojeni v idealističnem internacionalizmu, je ta, da z zavračanjem breznačelne, pridobitniške, nehumane in demagoške družbe zavračajo tudi narodne vrline kot odvečne vrednosti ali kot psevdovrednosti. Pri tem pozabljajo, da narodna skupnost kot zgodovinska resničnost in kot humus, v katerem se prepletajo naše človeške korenike, naše duhovne lastnosti, ne more biti in ni odgovorna za nadstavbo, ki so jo iz nje in na nji zgradili samovoljni in nespretni inženirji duš. Narodna bit je vendar to, kar nam daje pečat posebnosti, narodna

bit je hkrati podlaga, na kateri začenjamo dialog z drugim.«

Matija Ribič je poslal zanimivo »pismo iz Slovenije«: »V začetku je bila beseda«, ki se bo nadaljevalo v prihodnji številki. Sledijo ocene, dokumenti ter kulturne rubrike, katerih najobširnejša zadeva Slovensko gledališče. Piše jo Savina Remec.

Tako je tudi ta številka »Zaliva« resnično zanimiva in aktualna, pristen, iskren in aktiven izraz našega življenja.

Kratke novice

Josip Tavčar piše dramsko delo iz sodobnega življenja, ki jo bo prihodnjo sezono igralo Slovensko gledališče v Trstu. Prikazala bo človeka v svetu »potrošnje«.

★

V tržaških slovenskih intelektualnih krogih vzbuja precej komentarjev dejstvo, da ni nič več slišati o stikih med uredništvij revij »Most« in »Naši razgledi«, po sestanku, ki je bil pred meseci v Ljubljani.

★

Izšla je tretja številka avstralske revije »Slovenska vest«.

„Socialni teden“ francoskih katoličanov

V nedeljo se je končal v Orléansu takoimenovani »Francoski socialni teden«, ki ga priredijo francoski katoliški izobraženci in kulturni delavci vsako leto v katerem od francoskih mest. Ti socialni tedni so že po tradiciji zelo važni za francosko katoliško kulturo in miselnost, ker obravnavajo na njih najvažnejše duhovne in materialne probleme francoskega naroda, sveta in katolicizma. Letos je bila glavna tema razpravljanja na socialnem tednu »Človek družbe v preobrazbi«. Ni težko uganiti, da je ta tema v zvezi ne le s sodobno splošno preobrazbo človeške družbe, ampak tudi z zadnjimi dogodki v Franciji in z nedavno poslanico francoskih škofov, ki je dala odgovor protestirajočim množicam študentov in jih opozorila na vrednote, katerih v svojem teženju ne bi smeli prezreti.

CERKEV RAZUME NEPOTRPEŽLJIVOST MLADINE

Državni tajnik Svete Stolice, kardinal Cicognani, je poslal udeležencem francoskega socialnega tedna v Orléansu poslanico, v kateri jim v papeževem imenu prikazuje stališče Cerkev o zadnjih dogodkih v Franciji in o temi, katero obravnavajo na svojem kongresu. Iz pisma je razvidno, da Cer-

kev razume nepotrpežljivost današnje mladine in ideale, ki jih je razbrati v njenih protestih. Vendar opominja mlade, naj znajo ločiti med stvarnim razrojem in takimi spremembami, ki ne vodijo k ničemur, med plodnimi pločniki, ki so uvod v čudovito cvetenje, in mrtvaškimi močvirji, med konstruktivnim žarom ter negativnimi nemiri, med vedro presojo in uničujočim nasprotovanjem, med razumnim predvidevanjem ter samovoljnim planiranjem.

Papež z zanimanjem spremlja delo socialnega tedna in mu želi, da bi vzbudil ploden odmev ter da bi pomagal in koristil spremembam, ki na novo oblikujejo današnji svet. »Splošno sprejeta pojmovanja so omajana in vzbujajo dvome: tehnični napredek in potrošniška družba, ki jo je ustvaril; sedanja oblika pouka in njena sposobnost, da prenaša na mlade rodove poleg znanja tudi modrost, smisel za avtoriteto in način, kako jo izvajati; določanje odgovornosti; moralna orientacija...«, piše kardinal Cicognani in navaja pisanje enciklike »Populorum progressio«, kjer je rečeno, da so potrebne spremembe in da so nujne globoke reforme.

PRAVE VREDNOTE KLJUBUJEJO RAZJEDANJU CASA

Tudi Cerkev nenehno reformira sama sebe v ponižnosti, nadaljuje Cicognani v svojem pismu. Potem omenja, da se tudi v drugih državah pojavljajo enaki problemi, kot jih čutijo v Franciji, pojavljali pa so se tudi v preteklosti. Med drugim citira vdore novih, barbarskih ljudstev v grško-rimski svet, kar je celo v svetem Avguštinu vzbujalo tako tesnobo, da je menil, da se bliža konec sveta. Cerkev pa se postavlja na stališče, da je potrebno spoznati vzroke in odkriti smisel tega, kar se dogaja, razpršiti dvomnosti in nejasnosti, razumeti spremembe, da se jih lahko obvlada, in se osvoboditi privlačne iluzije trenutnih korenitih sprememb ter hkrati tesnobe pred katastrofalnimi prelomi.

»Kristjan ne verjame niti v sanjarijo o neskončnem napredku, niti v mit o nesmiselnosti vsega, kar je plod grenkega pesimizma,« piše Cicognani. »Tudi če so postali modeli družbenega ponašanja zastareli, s tem niso bile nepopravljivo izgubljene vrednote, ki so jim dajale smisel. Prave vrednote kljubujejo razjedanju časa. Viharni protesti sami po sebi ne morejo prenoviti družbe in spremeniti ljudi. Namesto slepega odrekanja je treba odločiti z inteligenco. Revolucija Evangelija ni revolucija poganstva nasilja, ampak revucija ljubezni.« Kardinal opozarja mlade francoske krščanske razumnike na poziv koncila mladim: »Z navdušenjem gradite boljši svet, kot je bil svet staršev!«

Francoski katoliški razumniki v Orléansu so razpravljali o naslednjih vprašanjih: »Kaj se spremeni?«, »Današnje revolucije«, »Sprememba kot preizkušnja človeka«, »Premagovanje potrošniške družbe«, »Država, porazdelitev oblasti in državljan«, ter »Bog v nastajanju ljudi«.

Spet je izšla „Mladika“

Pravkar je izšla nova, dvojna številka revije »Mladika«, za junij in julij. Zaradi nepredvidenih težav v tiskarni se je izid junijske številke zavlekel in tako imamo zdaj pred seboj dvojno številko.

Uvodnik zanjo je napisal Drago Stoka pod naslovom »Gradimo skupaj bolj pravičen in bolj človeški svet«. Gre pravzaprav za odlomek iz njegovega govora v deželni zbornici. V njem pravi med drugim: »Prepričan sem, da bo naša dežela cvetela, če ji bo uspelo uveljaviti to načelo — namreč da pomeni vsaka manjšina pravo bogastvo, ki bi ga bilo treba gojiti v prid raznolikosti in pestrosti življenja —; če ji bo uspelo ustvariti takšno ozračje, v katerem se bomo počutili popolnoma sproščeni, ne da bi bili prisiljeni, da se vedno bojujemo za svojo bodočnost in brez strahu za svoj narodni obstoj.«

Kondor, ki že uživa lep sloves po svojih duhovitih glosah k aktualnemu dogajanju, je prispeval za to številko članek »Po volitvah«, v katerih pokaže s prstom na nekaj grobosti, ki so bile zaresene v zadnjem volivnem boju. Objavljen je tudi lepi govor, ki ga je imel dr. Drago Stoka na proslavi žrtev v Rižarni. Maks Sah je napisal članek »Po končani šoli in izpitih na počitnicah«, Rado Bednarik pa je dokončal svojo zgodovinsko razpravo o Rubijskem gradu pri Sovodnjah in njegovih gospodih. Bednarik zna napraviti tudi zgodovinsko branje zanimivo; v svojem pisanju vedno spet najde priložnost, da opozori na stvari, ki so tudi danes aktualne. Zgodovina mu je res učiteljica. V intervjuju »Življenje Cerkev med nami« odgo-

varja Škofov vikar monsignor Škerl o svojih izkušnjah v dveletnem delovanju na tem novem mestu. Intervju se nanaša tudi na delovanje tujakšnih slovenskih duhovnikov. Danilo Sedmak nadaljuje svoje obravnavanje družinskega življenja pod naslovom »Družinski zrcalo«. Tokrat razpravlja o odnosu med otroki in starši.

Ta številka »Mladike« prinaša tudi toplo napisan članek o novi žrtvi političnega zločinca v Združenih državah, o Robertu Kennedyju, ter navaja pogumne in pomenljive besede njegovega brata in naslednika Edwarda ob njegovem grobu. Obširna je tokrat rubrika, posvečena naši radijski postaji. V rubriki »Naši razgledi« pa prof. Martin Jevnikar nadaljuje svoj pregled o sodobni slovenski zamejski literaturi. Z zanimanjem prebere človek v rubriki »Knjige in revije« kritično poročilo o v Nemčiji objavljeni knjigi razprav o slovenski reformaciji in tudi poročilo o zborniku lista »Svobodna Slovenija«. Krajši članek je posvečen tudi nedavno umrlemu slovenistu prof. Jakobu Solarju.

Kar zadeva leposlovje, je objavil Franc Jeza v tej številki novelo »Morilec«, Josip Kravos črtico »Kres« iz nekdanjega življenja pri Sv. Ivanu v Trstu, avtor, ki se skriva pod psevdonimom Sergio Kobilar, pa zelo duhovito in prijetno kramlja o nekaterih naših šibkostih. Slavko je objavil pesmi »Spokorni psalm«, »Prošnja«, »Zorenje« in »Poletje«, uredništvo pa je objavilo literarni dokument o Bredi Ščekovi. Revija pa vsebuje tudi več krajših prispevkov in obilo ilustracij. Tako je tudi ta številka »Mladike« zanimiva in aktualna.

IV. TABOR SLOVENSKE ZAMEJSKE MLADINE

(Nadaljevanje s I. strani)

TABOR V STEVERJANU

Za tabor sam, to se pravi, za veliko prosvetno prireditvev so izbrali priteritelji Steverjan. In res, kdo bi mogel narediti kaj boljšega; Gorica je bila v nedeljo vesdanovita v val vročega zraka, zato je Steverjan naravnost vabil v svoji rahli veter. Prireditvev je bila šele ob sedmih, a ljudje so bili na vrhu že kmalu popoldne. Dobri in skrbni števerjanski fantje in dekleta so poskrbeli, da si lahko takoj potešil žejo, ko si prisopihal na vrh, pa tudi kasneje do poznih večernih ur po končani prireditvi.

Tabor sam je pričel predsednik SKADA v Gorici, akademik Midjo Susič, ki je pozdravil goste in domačine in zaželel prijetno razpoloženje. In že so pritekli na oder Veseli študentje iz Celovca, ki jih že dobro poznamo. Sprejeli smo njihovo pesem in njihov vrisk z enakim navdušenjem kakor vedno. Za njimi je zaplesala več plesov goriška folklorna skupina »Olimpija« v lepih narodnih nošah pod vodstvom Marije Žgavec. Njihov nastop je že zelo siguren. Nato je tabor pozdravil domači župan Klanjšček. Za tem pa je nastopil mladinski mešani zbor Koroške dijaške zveze in je zapel zelo lepo in dovršeno pod vodstvom Jožeta Kovačiča več pesmi. Prvi del programa je zaključil veseli tercet skavtinja »Pojoči galeb«, ki je s svojimi čistimi glasovi navdušil gledavce.

Drugi del so pričeli Tržačani, in sicer je godalni kvintet »Plejadi« dvignil razpoloženje s svojimi modernimi in narodnimi melodijami. Za njimi je izredno ubrano zapel tri pesmi moški zbor visokošolcev iz Gradca; zelo prijeten volo vodje zbora Kampuša je navdušenje še stopnjeval. Na koncu pa so zapeli pevci moškega zbora »Mirko Filej« in »Fantje izpod Grmade« tri narodobudne pesmi, ki so še danes lepe in navdušijo poslušavce kot nekoč. Vmes sta pozdravila tabor še predsednika tržaških, oziroma koroških prirediteljev tabora, dijak Ivan Peterlin in akademik z Dunaja, Matevž Grile.

Med udeleženci prireditve smo med drugimi opazili deželnega svetovavca Štoko, nabrežinskega župana Legišo, goriška občinska upravitelja Bratino in Bratuža in doberdobsko občinsko svetovavko Ferletičevo.

Mislimo, da je bil IV. tabor slovenske zamejske mladine v Gorici nova vez, novo zblizanje, novo hotenje, nova poglobljena ljubezen slovenske mladine do naroda. Vsaj tako je bila ta izpoved. Vsi, ki to prizadevanje mladih spremljamo, moramo biti veseli njihove resne zaskrbljenosti, ki ne obstaja v razbijanju in kričanju, ampak v poglobljanju v probleme, pred katerimi je narod, in razmišljanje o nalogah, ki jih ima v tem trenutku mladina v službi narodu. Goriškemu SKADu čestitamo, da je izvedel težko organizacijo, vsem prirediteljem pa izrekamo priznanje in željo, da nadaljujejo po poti, ki so si jo izbrali.

★

V Južnem Vietnamu se je zadnje dni spet razvela bojna dejavnost. Američani pričakujejo, da bodo vietkongovci okrog 20. t. m. začeli novo ofenzivo na Saigon.

SE BO VROCE!

Po vlažni sopenici — v Pevmi in okolici znani kot »čefejač« — smo v torek in sredo nekoliko zadihali. Dež, čeprav z vetrom, je okoli Gorice in Trsta ohladil ozračje. Presušene zemlje pa ni dovolj napojil. Ponekod se temperatura precej znižala pod vplivom atlantskih ciklonov, kot pravijo strokovnjaki. Obenem pa tudi prerokujejo, da se bo še povrnila prejšnja vročina. Napovedujejo jo že za svetega Jakoba, 25. ali 26. v tem mesecu. Sicer pa je ob tem svetniku že tako vsako leto najhujša pripeka, letos pa bo torej dosegla še višje stopinje.

S TRŽAŠKEGA

PRISRČNE ČESTITKE

V družinici naše sodelavke, gospe Marije Martinuzzi por. Horvic se je rodil 8. t. m. lep sinček, ki so mu dali ime Leo. Prizrčne čestitke staršem in vse najboljše malemu Leu na življenjsko pot.

Prijatelji in uredništvo N. L.

—0—

Pretekli teden sta se poročila v rojanski cerkvi v Trstu g. Edi Filipčič in gospodična Dorica Zagar. Prizrčne čestitke in mnogo sreče v zakonu jima žele prijatelji. Čestitkam se pridružuje uredništvo N. L.

ŠPORT MED NAŠO MLADINO

MLADE BOROVKE SE UVELJAVLJAJO

Mlade Borove atletinje so nastopile v soboto popoldne na deželnem tekmovanju, ki ga je na občinskem stadionu v Trstu priredilo S. d. Edera. Tekmovanja so se udeležile atletinje iz Trsta, Gorice, Vidma in Latisane. Naših deklet je bilo deset.

V metanju krogle so nastopile tri borovke. Najbolje se je odrezala Lilijana Vrše, ki je z metom 8,84 m dosegla odlično drugo mesto. S tem je postavila nov društveni rekord, ki je obenem letos tretji najboljši rezultat v deželi za kategorijo deklic. Za Vršetovo se je z rezultatom 6,95 m uvrstila druga borovka Dragica Hrovatin, ki je v soboto prvič nastopila in povsem zadovoljila. Tudi tretja Borova metalka Loredana Kralj je bila z metom 6,25 za svojih 12 let res dobra.

V skoku v višino je za BOR nastopila le Vesna Purger, ki je pred nedavnim zmagala v troboju na tekmovanju dolinske srednje šole. Preskočila je

višino 110 cm in s tem dosegla značko z enim olimpijskim krogom.

V teku na 60 m so nastopile tri Borove atletinje. Za vse tri je bil to krstni nastop na atletskem stadionu, zato so imele predvsem pri startu precej težav. Najhitreje je tekla Klavdija Korošec. Dosegla je čas 9'7, ki velja značko z enim olimpijskim krogom. Tudi Rosana Sosič (10'3) in Karmen Sancin (10'9) sta se dobro izkazali. Ko se bodo naučile pravilno startati, bodo lahko vse tri znatno popravile svoje rezultate.

Kakor je pri sprinterkah predstavljal največji problem start, tako je dela skakalkam v daljino največ preglavic zalet. Najdlje je od Borovk skočila Patricija Krevatin, in sicer 3,55 m. S tem rezultatom se je uvrstila na četrto mesto. Le 7 cm za njo je zaostala Evelina Jeza, s čimer je izenačila svoj osebni rekord. Helena Valčič je uspešno skočila le v tretjem skoku, a kljub temu uspela, da je z rezultatom 3,29 m dosegla značko z enim olimpijskim krogom.

Edi Košuta

Spomini iz prve svetovne vojne

■■■ 103 ■■■■■ V RUSKEM UJETNIŠTVU. ■■■■■■■■■■ Inž. J. R. ■■■■■

Najprej je bilo potrebno dokončati snope, ki so ostali od prejšnje zime, kakšnih 50. To delo je šlo hitro izpod rok, ker so spadali večinoma sortam, ki so bile od nadaljnega poskuševanja izločene, torej zavrzene. Vsaka miza je dobila svoj snop, o katerem je bilo potrebno napraviti še poseben zapisnik, in sicer: Navesti, če je snop v redu ohranjen ali kaj oškodovan od miši, nato ime sorte, skupna teža, število grmov. Nato se je odrezalo tik korenin vsa stebila in tedaj je bilo potrebno: prešteti vsa stebila, ločiti jih v one s klasi in brez njih, zmeriti dolžino vseh stebel, odrezati klase, stehtati jih, zmeriti dolžost klasov, nato jih zmrvti in stehtati zrnje, končno odšteti 1000 zrn in stehtati jih v gramih. Tak zapisnik sta potem podpisala oba, ki sta imela opraviti s tem delom. — Slučajno so bili vsi naši moldovanski delavci gramotni, kar pomeni, da so se znali podpisati, nekateri tudi nekaj več. — V 8 urah dnevnega dela so pri vsaki mizi dokončali 4 snope, pri

vseh 6 torej 24. Drugi dan popoldne smo že lahko začeli s tekočimi istoletnimi snopi, ker smo zaključili z zastankom iz prejšnjega leta. Ker smo tudi iz letine 1916 izločili vse sorte, ki so bile izključene od nadaljnega preizkuševanja, nam je uspelo dokončati preiskavo vseh nabranih snopov.

Jaz sem prihajal v laboratorij kot nesišten kontrolor, ki je tu in tam pomagal. Nekajkrat sem pa imel lastno delo in to je bilo v primerih, ko sem ugotavljal vlago tal. To smo ugotavljali na globini 5-10 cm, 15-20 cm, 25-30, 50 cm in 75 cm. V ta namen smo s posebnim svedrom izvrtali v navedenih globinah vsakokrat za en platinast lonček zemlje, potem z lončkom vred stehtali, nato pa v posebni pečki na špirit izparivali, dokler nismo s ponovnimi tehtanji ugotovili, da se teža ne spreminja več. Lončki in tudi nekateri uteži so bili iz platine, platina pa je bila takrat 3-krat dražja kot zlato. A niso mi kradli platina, pač pa gorilni špirit, o čemer sem že poročal.

V laboratoriju je bilo prijetno. Prostor je bil velik, saj se je postavilo lahko 15 miz, a tudi peč je bila velika. Prvi dan nismo mogli prostora ogreti, kljub neprestanemu nalaganju, a drugi dan je bilo prav prijetno že zjutraj, ker smo prejšnji večer bogato založili peč s hrastovimi debelci, ki so do jutra ohranila še nekoliko živega oglja. Seveda smo porabili zelo mnogo drv, a kaj hočeš? Čim bo depši dan, pojdejo štirje Avstrijci v gozd in pripeljejo novih hrastičev.

Na sentimentalni fronti ni bilo nič novega. Evdokija je pisala Nini Felšerjevi, da se je poročila z onim voznikom in naj me pozdravi, a ta pozdrav je tako čudno zavila v besedne prepletke, da je bilo težko izluščiti pravi smisel. Nina je povedala, da se je zaročila Sonja Malakanka z nekim uradnikom in da se bo najbrž kmalu poročila. Te novice so me dovedle do tega, da sem sklenil biti še bolj na preži. Opazil sem, da postajata obe Nini, Konstantinova in Dimitrijeva, vedno bolj živčni, če sem jaz v njuni bližini. Tako sem počasi prenehal hoditi k Felšerjevim, pri šahovskih partijah z ravnateljem pa barinja itak ni bila prisotna. Polagoma sem se zavedel, kako lepo je fantu, ki je neodvisen.

(Dalje)

BIMBO BIMBO BIMBO BIMBO

Piše MILE MIRNIK
Riše MARJAN BREGAR

je na govorniško mizo in začel metati v občinstvo olupke pomaranče, ki jo je bil pravkar pojedel.

Ko je Bimbo zadel nekaj strokovnjakov v čelo in na- zanje še debelega možaka, ki je ves čas pogovora dremal, v odprta usta, in se je zbudil, planil pokonci, pogoltnil clupek in zaklical: »Vsi ven! Lokal bomo prebelili.« so prisotni planili v smeh in rekli: »No, saj se je šalil! Se kako smešno povej, fant! Tako je prav, malo smeha, človek ne more biti ves dan resen! Tak šaljivec, hahaha!«

zadnje še sam vtaknil vanj. Vstal je in vprašal: »Ali ste pa tudi izračunali, če bi se dalo pridelovati kako stvar brez predvidene izgube?«

Vsi prisotni so umolkli in se začudeno zastrmeli vanj. »Kaj pa ta mulček misli, da se bo norčeval iz nas! Od kod se je pa sploh vzel?« je glasno rekel nekdo in grozeče prijel za svoj dežnik. Dva ali trije okrog Janeza so vstali; njihovi nameni so bili nedvoumni in začenja bi se zelo slabo končala, če se ne bi nenadoma vmešal Bimbo: skočil

50. BIMBO RESI JANEZA HUDE SRAMOTE

Zbrane strokovnjake so počasi zabojele noge. Zato so, čeprav bi marsikdo rad izvedel še to, koliko izgube predvidevajo pri kilogramu semena in koliko pri pesi — do tod namreč niso prišli — prekinili pohod med polji in se vrnili k obloženim mizam, sedli, pojedli in se začeli pogovarjati sede.

Janeza je živahni pogovor, ki se je zdaj začel, tako ogracl in s takim zanimanjem ga je poslušal, da se je na-

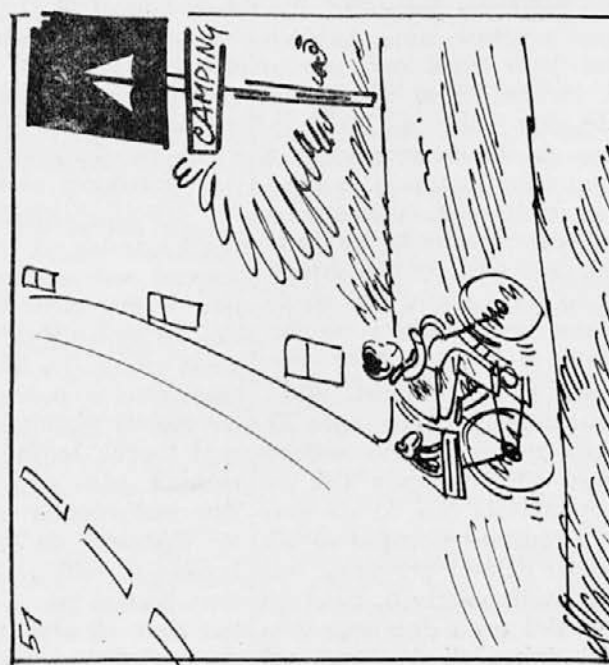

nik, na drugega plinsko svetilko, na tretjega gumirano vrečo s pitno vodo in na četrtega vrečo z vodo za umiva- nje. Nato je postavil na majhno zložljivo mizo plinski šte- diinik, podenij pa majhno bombo s plinom. Vse to za začel- tek. Nato pa so »hišo« še udobno upremili: na »verando« so postavili zložljivo mizo in zložljive stole, v »sobe« zlož- jive postelje, nanje gumijaste blazine, ki so jih napihili, in oboje — kot višek — zložljive nočne omarice z malim električnimi svetilkami.

bel šotor na modrem pokončnem pravokotniku: camping. V campingu ni bilo navala. Nekaj manjših šotorov je stalo tam in trebušen Nemeec je s svojo družino pravkar postavljaj ogromen šotor.

Janez takega šotora še ni videl. Če si stopil vanj, si najprej stopil na nekašno pokrito »verando«, nato v vežo, od tod pa na levo v prvo, naravnost v drugo in na desno v tretjo »sobo«. Na kole, ki so držali šotor, je Nemeec raz- obesil razne hišne priprave: na prvega prenosni hladil-

51. NEKATERI SO ZA UDOBNOŠT

Janez je ukrotil Bimba in veselo sta se poslovila od strokovnjakov za izgube.

Večer se je bližal, Janez je bil še daleč od svojega cilja, od Ljubljane in živalskega vrta, kamor bi bil moral po načrtu prispeti drugi dan zvečer. Zato se je bilo treba ozreti za prenočiščem. In Janez je zavil s ceste na kolovoz, opremljen z lepim novim prometnim znakom, ki je kazal